

KUMPEL

6-10 LAT

DLA POLONII

E-MAGAZYN DLA DZIECI POLONIJNYCH Z CAŁEGO ŚWIATA

WYDANIE 1/2023

POLSKA

szkoła jest SUPER!

WIEM WIĘCEJ O POLSCE:

Najważniejsze polskie pieśni

W ŚWIECIE LEKTUR: „Karolcia” Marii Krüger

ENCYKLOPEDIA POLSKI: W Biskupinie

POZNAJĘ POLSKĄ PRZYRODĘ: Zając szarak

PISZĘ PO POLSKU: Kiedy piszemy „ó”?

MOJE MALOWANKI: Takie było lato

KARTA SŁAWNYCH POLAKÓW:

Henryk Sienkiewicz

Cześć!

Witamy Was w nowym roku szkolnym. I zapraszamy do czytania „Kumpla dla Polonii”. Przeniesiemy się razem do Polski, by lepiej ją poznać i pokochać jeszcze bardziej.

Czy wiecie, jak powstał hymn Polski? Jakie jeszcze pieśni są dla Polaków bardzo ważne?

Co niesamowitego odkryto w Biskupinie? Kim był Henryk Sienkiewicz i za co dostał Nagrodę Nobla? O tym wszystkim poczytacie już za chwilę.

Poćwiczymy też mówienie i pisanie po polsku, ale na wesoło. Poznamy dziewczynkę, która znalazła magiczny koralik spełniający marzenia – bohaterkę jednej z Waszych lektur. Zaprosimy Was do wzięcia udziału w konkursach dla polonijnych dzieci. Oczywiście będą też żarty i żarciki, bo dobry humor to podstawa. 😊

W tym numerze opowie nam o sobie i swojej polskiej szkole Orouba z Krety – laureatka konkursu „Polska szkoła jest super!”. Zajrzemy też do Polskiej Szkoły i Przedszkola na Węgrzech, gdzie dzieje się mnóstwo niesamowitych rzeczy. Będzie ciekawie!

Zapraszam do czytania,
Agnieszka Wyganowska
redaktor naczelna
„Kumpla dla Polonii”

CO ZNAJDZIESZ W NUMERZE?

- s. 4 **WIEM WIĘCEJ O POLSCE:**
Najważniejsze polskie pieśni
- s. 8 **W ŚWIECIE LEKTUR:**
„Karolcia” Marii Krüger
- s. 12 **ENCYKLOPEDIA POLSKI:**
Z wizytą w Biskupinie
- s. 14 **PISZĘ PO POLSKU:**
Kiedy piszemy „ó”?
- s. 16 **MÓWIĘ PO POLSKU:**
Poznajemy powiedzonka
- s. 18 **POŚMIĘJMY SIĘ:** Żarty i żarciki od naszych czytelników. 😊
- s. 19 **ROZGADANE ZWIERZAKI:**
Pierwszy dzwonek!
- s. 20 **POZNAJĘ POLSKĄ PRZYRODĘ:**
Zając szarak
- s. 22 **POZNAJEMY SIĘ:**
Orouba Day – laureatka konkursu „Polska szkoła jest super!”
- s. 24 **JEST TAKA SZKOŁA:** Polska Szkoła i Przedszkole na Węgrzech
- s. 27 **MOJE MALOWANKI:**
Takie było lato
- s. 28 **KONKURSY I AKCJE DLA POLONIJNYCH DZIECI:**
Weź udział i wygraj nagrody
- s. 29 **DOBRE POLSKIE KSIĄŻKI:**
Dla wilków morskich i nie tylko!
- s. 30 **KARTA SŁAWNYCH POLAKÓW:**
Henryk Sienkiewicz

ZAPRASZAMY WAS DO TWORZENIA E-MAGAZYNU „KUMPEL DLA POLONII”! DZIECI I DOROSŁYCH, OCZYWIŚCIE!

UWAGA, DZIECI!

Możecie się pokazać w rubryce „Poznajemy się” – wystarczy przysłać zdjęcia i opowiedzieć o sobie i swoich pasjach. Więcej informacji na stronie 22.

Przysyłajcie też ulubione żarty w języku polskim, chętnie je opublikujemy – informacje, jak to zrobić, znajdziecie na stronie 18.

UWAGA, RODZICE, NAUCZYCIELE, BIBLIOTEKARZE...!

W Waszej polonijnej szkole dzieje się coś ciekawego, planujecie duże wydarzenie lub konkurs dla polonijnych dzieci i młodzieży – napiszcie nam o tym. Opublikujemy informacje, pomożemy Wam dotrzeć do szerszego grona odbiorców.

A może opowiecie nam o swojej szkole, placówce... Jak wygląda nauka, jakie wydarzenia miały miejsce, jak wspólnie spędzacie czas...? Zapraszamy do rubryki „Jest taka szkoła”.

Nasz e-mail: redakcja@kumpel.com.pl.

**KUMPEL
DLA POLONII**

POLSKIE BRACTWO
KAWALERÓW GUTENBERGA

E-magazyn „Kumpel dla Polonii” tworzą:

Koordynator projektu
prof. dr hab. Dariusz Kuźmina

Redaktor naczelna
Agnieszka Wyganowska

Skład i łamanie graficzne:
IlustraDorka Dorota Domagała

Okładka: Tatyana Vyc/Shutterstock.com

Zdjęcia: Shutterstock.com, domena publiczna/
Wikimedia Commons

Adres redakcji:

e-mail: redakcja@kumpel.com.pl
ul. Waszyngtona 146, lok. 302
04-076 Warszawa

Dystrybucja:

Polonijna Biblioteka Cyfrowa

Wydawca:

Polskie Bractwo Kawalerów Gutenberga
ul. Marywilska 34 E
03-228 Warszawa

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Hymn Polski

Od 1927 roku hymnem państwowym Rzeczypospolitej Polskiej jest „**MAZUREK DĄBROWSKIEGO**”.
Autorem słów tej pieśni jest **JÓZEF WYBICKI**.

Hymn powstał w 1797 roku we Włoszech. Pieśń została napisana dla polskich żołnierzy, którzy tam przebywali. Polski wtedy nie było na mapach, inne państwa podzieliły jej terytorium między siebie. Pieśń miała zagrzewać polskich żołnierzy do walki o wolność ojczyzny. Józef Wybicki pomagał **generałowi Janowi Henrykowi Dąbrowskiemu** w organizowaniu Legionów Polskich. Oddziały te miały walczyć u boku Napoleona Bonapartego między innymi z krajami, pod których zaborem była wówczas Polska.

Józef Wybicki – autor słów do hymnu narodowego

Obraz Juliusza Kossaka przedstawiający generała Jana Henryka Dąbrowskiego na czele Legionów Polskich we Włoszech

Pierwotnie pieśń Wybickiego nosiła tytuł: „Pieśń Legionów Polskich we Włoszech”. Wybicki napisał ją z okazji wymarszu Legionów z miejscowości Reggio nell’Emilia. Dlaczego „Mazurek Dąbrowskiego”? Od nazwiska dowódcy żołnierzy – generała Jana Henryka Dąbrowskiego. A kto stworzył do tej pieśni muzykę? Tego nie wiemy dokładnie.

Zapamiętaj!

Polska = Rzeczpospolita Polska

Muzeum Hymnu Narodowego w Będzinie

Znajduje się w dworze szlacheckim, który należał do rodziny Wybickich. To tutaj urodził się Józef Wybicki. W muzeum zgromadzone są między innymi pamiątki po twórcy polskiego hymnu oraz dokumenty dotyczące historii „Mazurek Dąbrowskiego”.

INNE ZNANE POLSKIE PIEŚNI

„Bogurodzica” jest odśpiewywana każdego roku podczas inscenizacji bitwy pod Grunwaldem

„Bogurodzica”

Jest najstarszą polską pieśnią religijną i najstarszym utworem w języku polskim. Nie wiemy, kiedy powstała, ale było to bardzo dawno temu. Nie znamy również nazwiska autora tego utworu. Jak zapisał średniowieczny kronikarz Jan Długosz, polscy rycerze śpiewali ją podczas bitwy stoczonej z Krzyżakami pod Grunwaldem w 1410 roku. Wtedy była już bardzo znana i traktowana jako hymn narodowy.

„Bogurodzica” (pierwsza zwrotka)

*Bogurodzica dziewica, Bogiem sławiona Maryja,
U twego syna Gospodzina matko zwolena, Maryja!
Zyszczy nam, spuści nam.
Kyrieleison.*

„Rota”

Jest pieśnią patriotyczną, pełniącą również funkcję hymnu. Autorką słów jest **Maria Konopnicka**, a autorem muzyki, czyli kompozytorem, **Feliks Nowowiejski**. Pieśń została po raz pierwszy publicznie wykonana przez kilkuset chórzystów 15 lipca 1910 roku w czasie uroczystości odsłonięcia pomnika Grunwaldzkiego w Krakowie. Wydarzenie miało miejsce w rocznicę 500-lecia zwycięstwa Polski w bitwie pod Grunwaldem.

Fotografia portretowa
Marii Konopnickiej

„Rota” (pierwsza zwrotka)

Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród.

Nie damy pogrześć mowy,

Polski my naród, polski lud,

Królewski szczep piastowy.

Nie damy, by nas gnębił wróg.

Tak nam dopomóż Bóg!

Tak nam dopomóż Bóg!

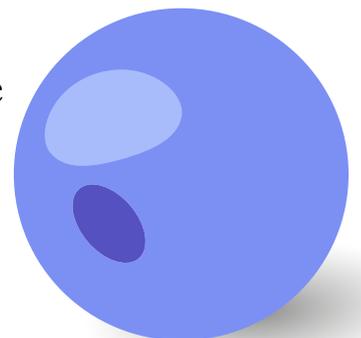
Fotografia Feliksa Nowowiejskiego

„Karolcia”

Poznaj dziewczynkę, która znalazła magiczny koralik spełniający życzenia.

Karolcia ma 8 lat. To nieduża dziewczynka z jasnymi włosami związanymi w kitkę i równą grzywką. Ma okrągłą buzię i trochę wystającą bródkę, a oczy takie kocie – duże, okrągłe i zielonkawe. Jest jedynaczką, a mieszka z mamą, tatą i ciocią Agatą. Pewnego dnia dowiaduje się o przeprowadzce. Podczas niej Karolcia znajduje w szparze podłogi niebieski koralik. Jest on magiczny i potrafi spełniać życzenia. Karolcia przekonuje się o tym już w taksówce, kiedy samochód zaczyna unosić się nad ulicą, po tym jak dziewczynka tego zapragnęła. Nowe mieszkanie na ulicy Kwiatowej jest bardzo przyjemne, a Karolcia ma miłych sąsiadów. Pewnego deszczowego dnia dziewczynka znajduje w płaszczyku koralik, o którym zapomniała. Karolcia idzie umyć ręce i postanawia opłukać również koralik. Wtedy on się odzywa i dziękuje dziewczynce za kąpiel. Mówi, że spełni każde jej życzenie. To dzięki koralikowi Karolcia zamienia się na przykład w dorosłą osobę albo staje się niewidzialna. Potem przeżywa wiele niezwykłych przygód ze swoim nowym kolegą, starszym o pół roku Piotrem. Dzieci muszą jednak ciągle uważać, bo koralika szuka zła czarownica, Filomena. Na dodatek okazuje się, że staje się on coraz bledszy. Karolcia myśli, że zachorował, i zaczyna płakać. Łza spada na koralik, a on odzywa się słabym głosem. Mówi, że każde życzenie osłabia jego moc – dlatego dzieci postanawiają używać go rozważnie.

Pewnego dnia Karolcia i Piotr dowiadują się, że jedyny w okolicy ogród, w którym bawią się dzieci, ma zostać zamknięty. Postanawiają przy pomocy koralika dostać

się do ratusza do prezydenta miasta i poprosić go, by temu zapobiegł. Pomagają im dwa magiczne kamienne lwy, które stały przy budynku.

W ratuszu dzieci natykają się na Filomenę, która pracuje jako sekretarka prezydenta miasta. Karolci i Piotrowi udaje się w końcu porozmawiać z prezydentem – okazuje się on bardzo sympatycznym człowiekiem. Jedzie z dziećmi do ogrodu i nakazuje, aby go nie zamykano. Tak też się staje, a lwy postanawiają pozostać tu na zawsze.

Po tej przygodzie koralik robi się tak blady, że może spełnić już tylko jedno życzenie. Karolcia prosi więc, żeby spełniły się marzenia wszystkich ludzi.

I nagle zaczynają dziać się niesamowite rzeczy: dzieci dostają wymarzone zabawki, sąsiadka zdrowieje, sąsiad zostaje sławnym skrzypkiem, tata Karolci jedzie nowym skuterem, a mama Piotra niesie paczkę pełną książek, które zawsze chciała mieć. Mama Karolci wraca zaś z pracy ze szpitala, wołając, że wszystkie dzieci wyzdrowiały. Pojawiają się też Indianie, bo skrytym marzeniem Piotra było spotkanie z nimi. Karolcia cieszy się, że właśnie takie życzenie wypowiedziała. Płacze z radości. Otwiera dłoń, ale nie ma już w niej koralika, tylko coś przezroczystego, mała kropelka rosy. Dzieci nie wiedzą, czy to resztką koralika, czy łza Karolci. Dziewczynka porusza dłonią i ta przezroczysta kropelka spada na trawę. Dzieci nie mogą znaleźć koralika. Może kiedyś go jeszcze znajdą, a może znajdzie go jakieś inne dziecko?

Jaka jest Karolcia – bohaterka książki napisanej przez Marię Krüger?

Ma dobre serce, dba o wszystkie, nawet bardzo stare lalki. Stara się nie sprawiać kłopotu rodzicom i ciotce, próbuje im pomagać, gdy tylko może – np. prosi koralik o kurę, by ciocia Agata nie musiała jechać na rynek w deszcz, i o pusty autobus dla mamy, by wsiadła spokojnie i miała wygodnie.

Jest obowiązkowa – np. wstaje rano i chodzi do piekarni po świeże bułki.

Jest dobrą przyjaciółką – dzieli się swoimi życzeniami z Piotrem, słucha go i liczy się z jego zdaniem.

Jest wrażliwa na krzywdę innych, stara się pomagać tym, którzy są w potrzebie – np. daje w nos chłopakowi, który przeszkadza staruszce wsiąść do autobusu, daje nauczkę łobuzowi Waldkowi, pomaga uratować ogród z placem zabaw.

Jest odważna – walczy ze złą czarownicą Filomeną, która chciała wykorzystać koralik do swoich niecznych celów.

Jest szlachetna – jej ostatnim życzeniem jest, by spełniły się marzenia innych ludzi.

**A o co ty poprosiłabyś/
poprosiłbyś
niebieski koralik?**

Zapamiętaj ten skrót!
np. = na przykład

Sprawdź, co pamiętasz z lektury!

1. Gdzie Karolcia znalazła koralik?

A. W szparze podłogi w starym mieszkaniu.

B. W szufladzie w starym regale.

C. Na klatce schodowej.

2. Jak miała na imię ciocia Karolci?

- A. Dorota
- B. Filomena
- C. Agata

3. Kiedy koralik zaczyna mówić?

- A. Gdy jest ciemno.
- B. Gdy jest wilgotny.
- C. Gdy się go pociera.

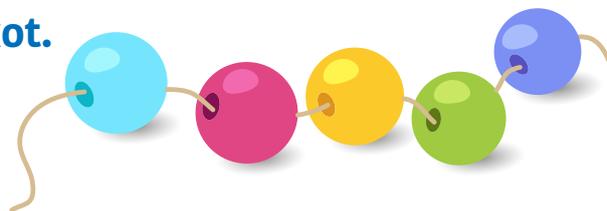

4. Przy jakiej ulicy mieści się nowe mieszkanie Karolci i jej rodziny?

- A. Chabrowa
- B. Makowa
- C. Kwiatowa

5. Kto pomógł Karolci i Piotrowi dostać się do prezydenta miasta?

- A. Stary woźny.
- B. Dwa kamienne lwy.
- C. Baba-Jaga i czarny kot.

Zadanie dla ciebie

Każda literka musi zostać wpisana do kratki o takim samym kolorze. Kiedy już wpiszesz wszystkie literki w odpowiednie miejsca, odczytaj imię i nazwisko autorki tej książki.

K R A Ü I

R E G M A R

Z WIZYTA W BISKUPINIE

BISKUPIN - co to takiego?

To osada obronna. Została wybudowana na niewielkiej wyspie na jeziorze. Powstała około 2700 lat temu. Z lądem łączył ją drewniany most. Gród był otoczony wałem z drewna i ziemi i drewnianymi palami, które miały chronić przed falami, a zimą przed krą. Do osady można było dostać się przez potężną bramę, przy której znajdowała się specjalna wieża strażnicza.

Dawno, dawno temu na ziemiach polskich nie było jeszcze miast – takich, jakie są dzisiaj, ale były osady.

Dzisiaj również możesz odwiedzić osadę, a przy okazji dowiedzieć się, jak kiedyś żyli ludzie. Zobaczysz rekonstrukcje wału obronnego, falochronu, bramy, ulic i budynków mieszkalnych. Czeka na ciebie mnóstwo wrażeń!

Kto mieszkał w Biskupinie?

Osada zamieszkiwana była przez około 1000 osób. Znajdowało się tu 106 domów, ułożonych w 13 rzędach, rozdzielonych ulicami wyłożonymi drewnem. Domostwa otaczała jeszcze okrężna ulica.

Jak wyglądały domy?

Nie miały okien! Światło wpadało tylko przez drzwi. Chaty były bardzo długie i podzielone na pomieszczenia. W każdym z takich pomieszczeń mieszkała jedna rodzina.

Co wtedy robili ludzie?

Mieszkańcy osady uprawiali ziemię i hodowali zwierzęta. Polowali i zbierali owoce lasu, na przykład miód, grzyby. Mieszkańcy osady budowali łodzie, które potrzebne były do połowu ryb. W osadzie była kuźnia, gdzie wytwarzano narzędzia i broń, oraz warsztaty garncarskie, w których z gliny wyrabiano naczynia. Kobiety wytwarzały tkaniny, z których szyto ubrania.

Fot. Doin, Mad Pixel, franka555/Shutterstock.com

Dlaczego mieszkańcy opuścili gród?

Tak naprawdę tego nie wiemy. Najprawdopodobniej dlatego, że woda w jeziorze zaczęła się podnosić i gród był zalewany.

Ó

piszemy

gdy wymienia się na

pół - połowa
miód - miody

pióro - pierze
siódemka - siedem

wrócić - wracać
pomógł - pomaga

2

na początku wyrazu ósemka

ósmy
ów
ówdzie

NIGDY MNIE
NIE MA
NA KOŃCU WYRAZU!

3

w końcówkach

-ów

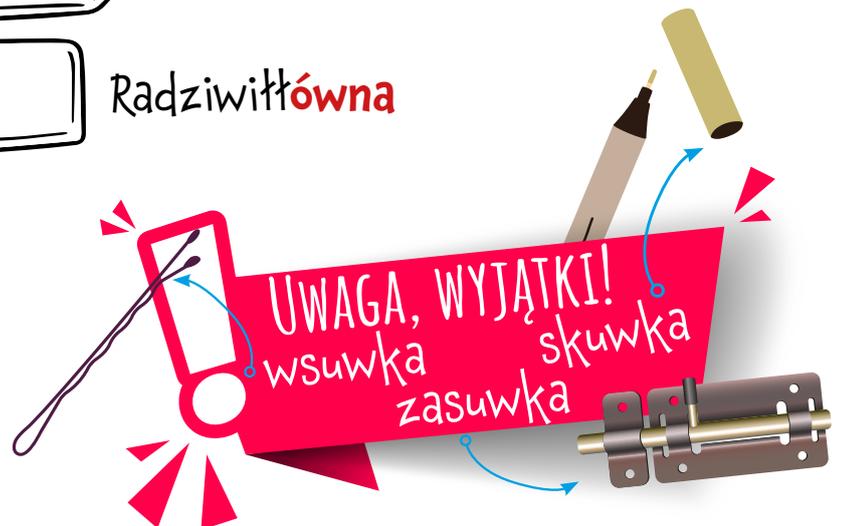
Rzeszów

-ówka

makówka

-ówna

Radziwiłówna

Zadanie 1.

Znajdź wyrazy, w których Ó wymienia się na O, E, A.

sówka, bo

piórko, bo

powtórzyć, bo

Zadanie 2.

Dokończ wyrazy. Dopisz odpowiednie końcówki.

kot _____

ciężar _____

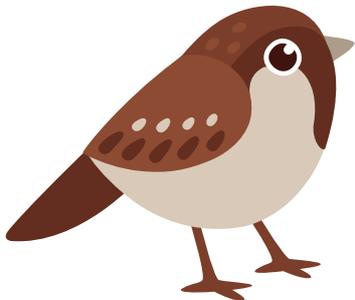
Nowak _____

Zadanie 3.

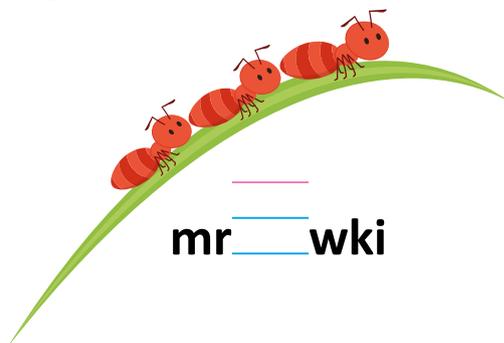
Niektóre wyrazy z Ó trzeba po prostu zapamiętać.

Oto kilka z nich.

Podpisz obrazki.

wr_____bel

mr_____wki

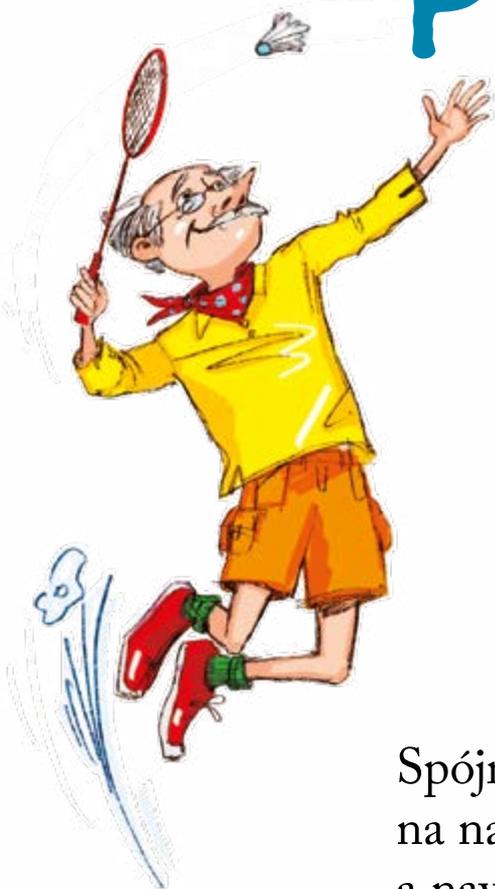

kr_____lewna

wr_____żka

POZNAJEMY POWIEDZONKA

W ZDROWYM CIELE ZDROWY DUCH

To przysłowie, o którym wszyscy powinni pamiętać. Bo dobra forma fizyczna sprawia, że jesteśmy szczęśliwi, radośni, energiczni i chcemy się uczyć, poznawać świat.

Spójrz na pana Tadka – jeździ na nartach, gra w badmintona, a nawet szaleje na rolkach. To wielka gratka mieć takiego wysportowanego dziadka. Tryska optymizmem i nigdy mu się nie nudzi. A ile ma lat? Czy to ważne?! Na pewno czuje się młodo.

ZADZIERAĆ NOSA

Ada lubi się przechwalać.
Wszystko ma najlepsze,
najciekawsze, najbardziej
kolorowe, naj, naj, naj.
W końcu Kuba już nie mógł
wytrzymać tego, jak znowu
się przechwała, i powiedział
jej:

– Ada, nie zadzieraj nosa!

Dziewczynka przestraszyła
się i pobiegła szybko do
łazienki, żeby sprawdzić, czy
coś stało się z jej nosem.

Ale był w porządku, ani nie
urósł, ani nie podniósł się do
góry. O co chodziło Kubie?

**Ktoś, kto zadziera nosa,
to osoba, która jest
zarozumiała, wynosi się
ponad innych.**

To miał na myśli Kuba.
Chciał powiedzieć Adzie,
żeby przestała się wywyższać.

ZNASZ JAKIŚ FAJNY ŻART?

Poproś o pomoc starsze rodzeństwo, rodziców...
i przyślijcie żart e-mailem na adres redakcji:
redakcja@kumpel.com.pl
(w temacie: ŻART).

Najśmieszniejsze żarty będziemy publikować
w kolejnych numerach „Kumpla dla Polonii”.

Nauczycielka do uczennicy:

- Świetny rysunek, ale przyznaj się,
kto go robił? Mama czy tata?
- Nie wiem, proszę pani, ja już spałam!

Wesoła szkoła

- Nie rozumiem, jak
jedna osoba może zrobić
tyle błędów? - dziwi się
nauczycielka, oddając
pracę domową uczniowi.
- Wcale nie jedna
- odpowiada uczeń. -
Pomagali mi mama i tata.

Po klasówce z matematyki
rozmawiają dwaj koledzy:

- Ile zrobisz zadań?
- Ani jednego.
- Ja też.
- Pani znowu powie,
że ściągałiśmy od siebie.

Nauczyciel prosi
do odpowiedzi:

- Wymień pięć zwierząt
mieszkających w Polsce!
- Na to uczennica:
- Dwa bociany
i trzy żubry.

PIERWSZY DZWONEK!

Synku, idziemy do szkoły. Umyłeś już uszy?

Po co? Przecież jeszcze styszę.

Jaki przedmiot lubisz w szkole najbardziej?

DZWONEK.

Jakie dwa słowa są używane w szkole najczęściej?

NIE WIEM.

Juhuuu, z górki na pazurki! Ktoś się ze mną zabiera?

PALUSZEK I GŁÓWKA TO SZKOLNA WYMÓWKA... ZWŁASZCZA JAK ZBLIŻA SIĘ KLASÓWKA.

ZAJĄC SZARAK

Jego tylne nogi są dwukrotnie dłuższe niż przednie!

To utalentowany zwierzak!
Świetnie skacze w dal, wzwyż,
a w razie potrzeby nawet pływa.

Dzień spędza w swoim
legowisku, zwanym kotliną.
To specjalnie wykopany
dołek.

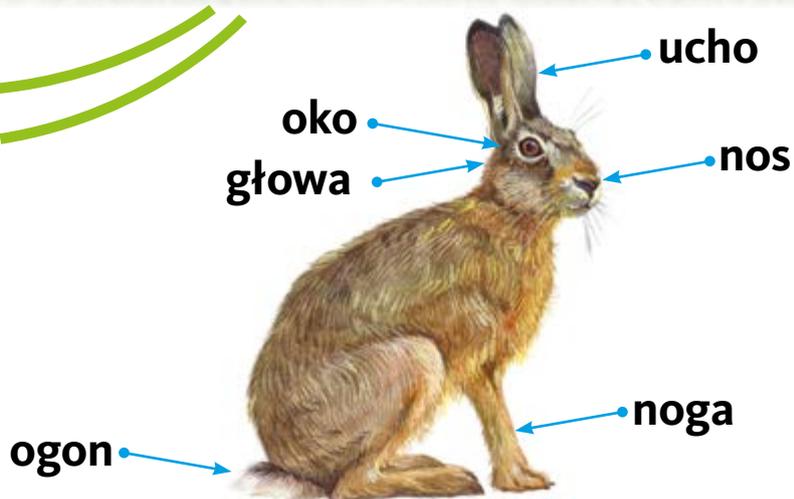
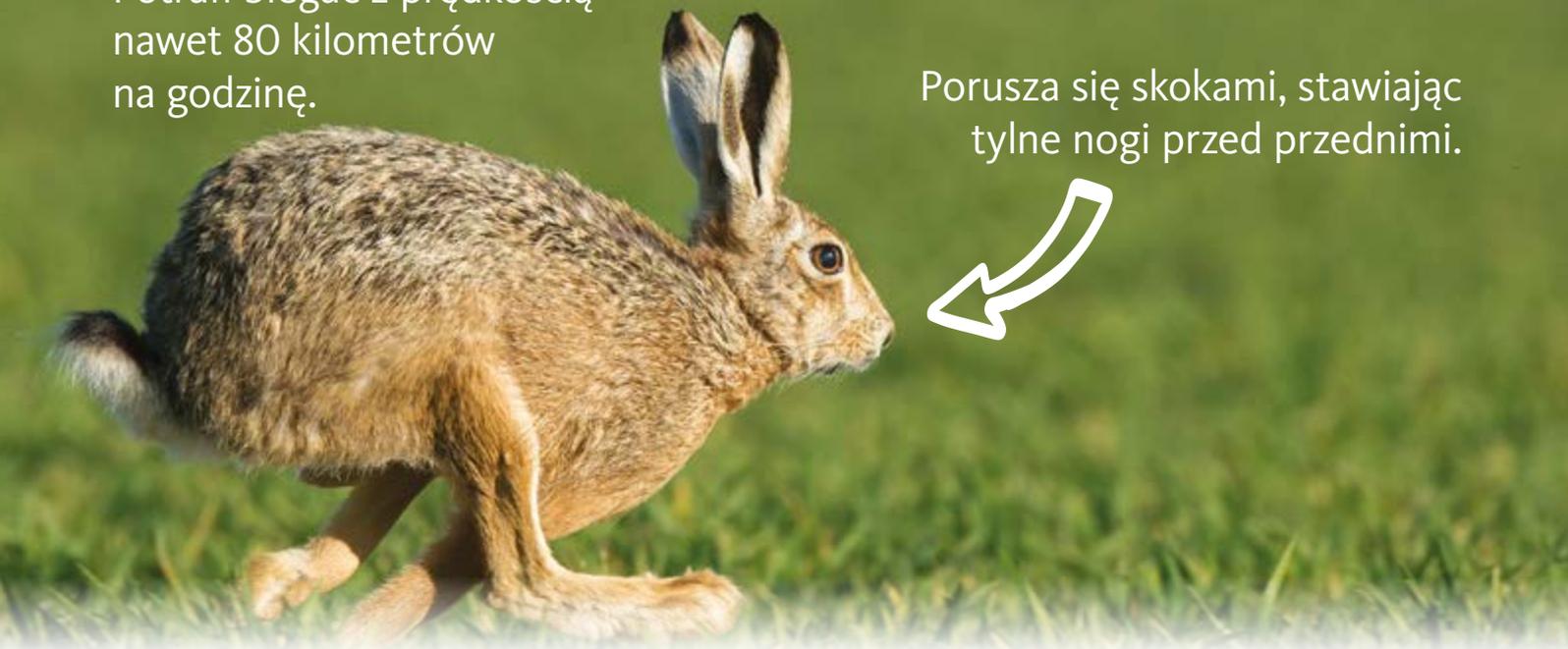

Ma charakterystyczny
ogonek – od góry czarny,
a od dołu biały.

Potrafi biegać z prędkością nawet 80 kilometrów na godzinę.

Porusza się skokami, stawiając tylne nogi przed przednimi.

Uszy są dłuższe od głowy i bardzo ruchliwe. Zając musi być czujny!

NAPISZCIE O SOBIE.

O swoich zainteresowaniach, o ulubionych książkach, piosenkach czy filmach.

Opowiedzcie też o tym, jak uczy się języka polskiego, czy chodzą do polonijnej szkoły. Powiedzcie nam, co w Polsce podoba Wam się najbardziej.

Czekamy też na zdjęcia, na których będziecie Wy oraz Wasze ukochane zwierzęta, kolekcje, przytulanki... Możecie dołączyć pozdrowienia dla rodziny, przyjaciół, kolegów, a może kogoś bliskiego z Polski.
CHCEMY WAS POZNAĆ!

Poproście rodziców o pomoc i przyślijcie wszystko e-mailem na adres: redakcja@kumpel.com.pl (w temacie: POZNAJEMY SIĘ).

Orouba Day została laureatką konkursu „Kumpła dla Polonii” pt. „NASZA SZKOŁA JEST SUPER!”. Gratulujemy jeszcze raz! 😊

Orouba z Krety

Mieszkam w Grecji, a dokładniej na Krecie. Mam 10 lat i chodzę do 5 klasy. (Tutaj szkołę zaczynamy, gdy mamy 6 lat.)

Chodzę do greckiej szkoły od poniedziałku do piątku, a w niedzielę jestem w szkole polskiej. Moja nauczycielka, pani Mariola, jest super. W klasie jest nas trójka: ja, Leoś i mój brat Gabriel, który jest z 3 klasy. Klasy są łączone, ponieważ jest mało dzieci – cała szkoła to 28 uczniów.

W tym roku była jedna taka niedziela, gdy na lekcjach było weselej i bardziej kolorowo niż zwykle. Był to dzień pasowania pierwszaków. Były wiersze, piosenki, zagrałam akompaniament do hymnu Polski na gitarze. Była też lekcja o Fryderyku Chopinie i polskich romantykach: Adamie Mickiewiczu i Cyprianie Kamiliu Norwidzie. Pani przyniosła film o Chopinie, a moja mama z Klubem Przyjaciół Polski „Orzeł Biały” zatroszczyła się o muzykę, kolorowanki, zdjęcia, przygotowała różne książki i wiersze związane z romantyzmem w Polsce. Mogłam też opowiedzieć o konkursie plastycznym „Projekt Norwid”, w którym zajęłam III miejsce – nagrodą była wycieczka „Śladami Polskich Romantyków”. Było tak wspaniale. Podczas takich wycieczek język polski i historia wydają się takie łatwe.

Najbardziej super są spotkania przed lekcjami i po nich z innymi polskimi dziećmi. Mam nadzieję, że ten nowy rok szkolny będzie kolorowy, a nauka w polskiej szkole dużo przyjemniejsza.

Życzę wszystkim samych 5 i 6.
Orouba

Polska Szkoła i Przedszkole na Węgrzech

Nasza szkoła ma (prawdopodobnie) najdłuższą oficjalną nazwę ze wszystkich szkół polonijnych na świecie: Ogólnokrajowa Uzupełniająca Polska Szkoła i Przedszkole na Węgrzech im. 1000-letniej Przyjaźni Polsko-Węgierskiej!

Spotykamy się raz w tygodniu na 5 godzin lekcyjnych. Uczymy się od przedszkola do matury – łącznie do szkoły uczęszcza ponad 200 uczniów!

Cała społeczność szkolna spotyka się na Boże Narodzenie, Dzień Dziecka, Święto Szkoły w Budapeszcie oraz w letnie wakacje na obozie nad Balatonem.

Nasz sekretariat, gabinet dyrekcji, biblioteka i sporo klas znajduje się w Budapeszcie, a pozostałych 11 klas w różnych miastach na terenie Węgier.

Obóz nad Balatonem – co roku pierwszy tydzień wakacji spędzamy razem w Balatonfenyves

Konkurs literacki na coroczne Święto Szkoły

Ocena z języka polskiego znajduje się (również) na świadectwach węgierskich szkół naszych uczniów, liczy się do średniej.

W sumie nie mamy do Polski aż tak daleko – kilka razy do roku organizujemy wycieczki i obozy w różnych jej częściach. Mamy kilka polskich szkół partnerskich – wielokrotnie braliśmy udział w lekcjach w szkołach w Polsce. Nasi polscy przyjaciele uczestniczą w szkolnych obozach nad Balatonem.

W Polsce byliśmy już chyba wszędzie...

Podczas wizyt w Polsce szukamy też węgierskich śladów

Ta szopka wygrała krakowski konkurs w kategorii młodzieżowej

Fot. archiwum prywatne; Denis Cristo/Shutterstock.com

Wielokrotnie braliśmy udział w Olimpiadzie Kreatywności (Destination Imagination) we Wrocławiu.

Grupa na Olimpiadzie Kreatywności

Nasze lekcje mają często charakter praktyczny – piekliśmy już tradycyjny polski chleb i gotowaliśmy bigos!

Co roku obchodzimy „Urodziny Niepodległej”.

Szanujemy tradycje i symbole obu krajów, z których wywodzą się uczniowie

Szkolny fresk

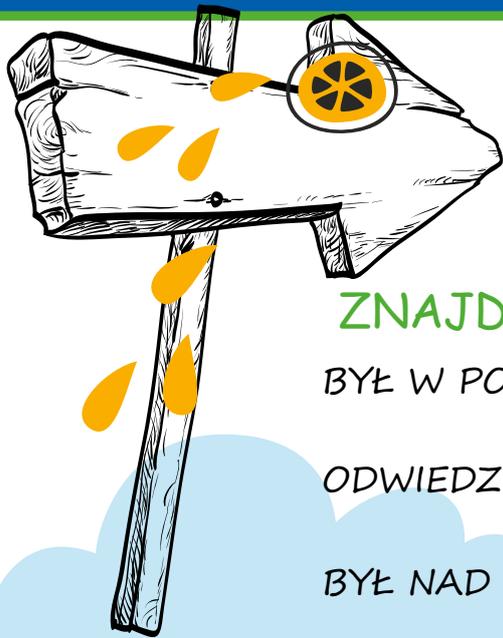
Mamy własny budynek, a w nim fresk pod tytułem „Pewnego razu...” przygotowany specjalnie dla nas przez polonijną artystkę Jolantę Hardejewicz-Hardy.

Pieczemy chleb

Mamy własne podręczniki – stworzone specjalnie dla Polonii na Węgrzech. Są w nich podkreślone i graficznie wyróżnione fragmenty „wspólne, polsko-węgierskie” – jak pierwszy mecz reprezentacji Polski po odzyskaniu niepodległości z Węgrami.

Przygotowała: Katarzyna Desbordes-Korcsev, mama Bruna (I klasa szkoły średniej) i Lei (tegorocznej maturzystki)

TAKIE BYŁO LATO

ZNAJDŹ KOGOŚ, KTO W WAKACJE...

BYŁ W POLSCE

ODWIEDZIŁ DZIADKÓW

BYŁ NAD MORZEM

CHODZIŁ PO GÓRACH

KĄPAŁ SIĘ W JEZIORZE

LECIAŁ SAMOLOTEM

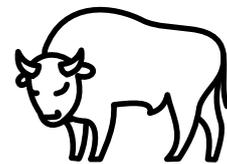
BYŁ W KINIE

GRAŁ W PLANSZÓWKĘ

URÓŚŁ

NAUCZYŁ SIĘ NOWYCH POLSKICH SŁÓWEK

TĘSKNIŁ ZA POLSKĄ SZKOŁĄ

Wpisz imię.

NAJFAJNIEJSZE MIEJSCE, KTÓRE KIEDYKOLWIEK
ODWIEDZIŁEŚ W POLSCE

NAJCIEKAWSZA RZECZ, KTÓRĄ WIDZIAŁEŚ PODCZAS
WAKACJI W POLSCE

TWOJA NAJŚMIESZNIJSZA WAKACYJNA PRZYGODA

KONKURS NA UCZNIĄ ROKU

Polska Akademia Nauk Społecznych i Humanistycznych w Londynie zaprasza uczniów do udziału w IV edycji Międzynarodowego Konkursu na Ucznia Roku, tym razem odbywającej się pod tytułem „Patron szkoły – moim mistrzem i autorytetem”.

W kategorii wiekowej do 10 lat należy wykonać prace plastyczne (rysunek, grafika, malarstwo) – techniką dowolną. Zgłoszenia przesyłamy elektronicznie do **10 listopada 2023 roku.**

Więcej informacji, w tym wszystkie wymagane załączniki, znajdziecie na stronie: www.passhlondyn.eu.

www.passhlondyn.eu

MIĘDZYNARODOWY KONKURS
NA UCZNIĄ ROKU
"PATRON SZKOŁY - MOIM MISTRZEM
I AUTORYTETEM"

„HISTORIE RODZINNE” – KONKURS FILMOWY

Konkurs, którego wyniki będą prezentowane podczas Polonijnego Dnia Dwujęzyczności. W tym roku to już 9. edycja tego święta (!), które będzie obchodzone w weekend **21 i 22 października.** Tematem tegorocznego konkursu są nasze rodowe historie. Nagracie siebie lub członka rodziny opowiadającego rodzinną historię. Ci, którzy nie czują się jeszcze zbyt pewnie w wypowiedzianiu przed kamerą, mogą swoją historię spisać, a następnie przeczytać na nagraniu. Nagranie (przez kamerę lub telefon, nie dłuższe niż 5 minut) prześlijcie poprzez platformę www.WeTransfer.com na adres e-mail:

redakcja@dobraszkolanowyjork.com.

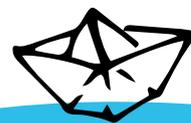
Termin nadsyłania prac:

30 września 2023 roku.

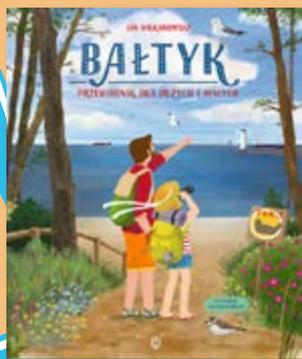
Laureaci zostaną wybrani w trzech kategoriach: dzieci, młodzież i dorośli, dlatego w e-mailu obok imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania, należy podać również swój wiek.

Więcej informacji:

www.polishbilingualday.com.

DLA WILKÓW
MORSKICH
I NIE TYLKO!

**„Bałtyk.
Przewodnik dla dużych i małych”**

Tekst: Jan Wilkanowski

Ilustracje: Ola Krzanowska

Wydawnictwo Literackie, 2023 rok

Kiedy powstało Morze Bałtyckie?

Dlaczego jest słone?

Jak odróżnić mewę od rybitwy?

**Czy nad Bałtykiem
grasowali piraci?**

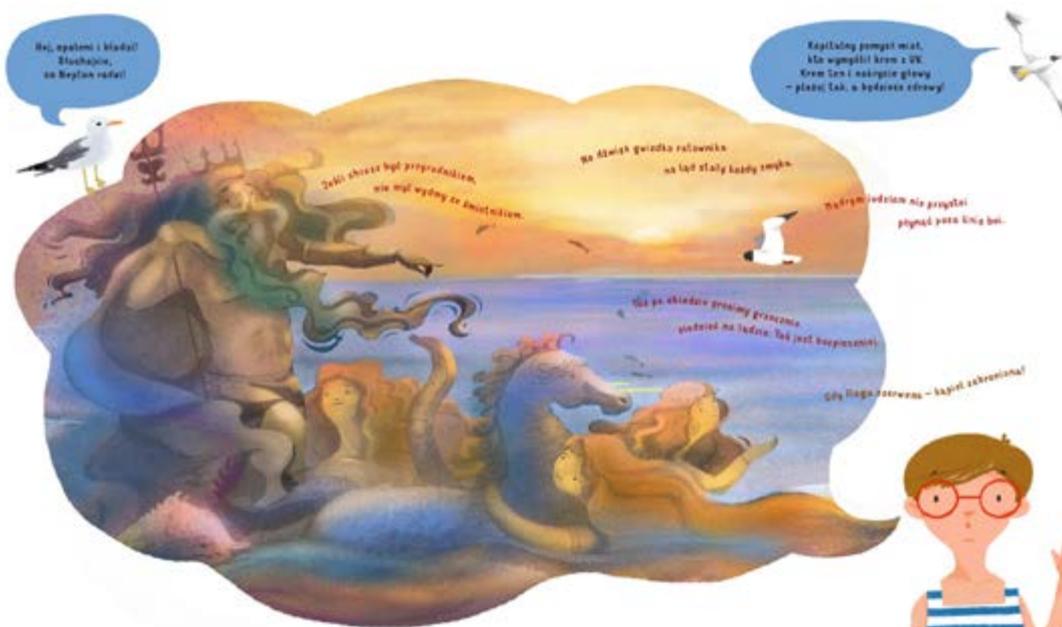
**Co warto zobaczyć w Gdańsku,
a z czego słynie Świnoujście?**

Jak wygląda strój kaszubski?

Na wszystkie te pytania znajdziecie odpowiedzi w książce „Bałtyk. Przewodnik dla dużych i małych”.

Czy wiecie, że Bałtyk to najmłodsze, najśłodsze i najpłytsze morze na świecie! Zapoznamy się z jego mieszkańcami – tymi dawnymi i tymi współczesnymi. Z bliska przyjrzymy się też plaży, poznamy różne rodzaje wydm i nazwy najczęściej występujących na nich roślin. Będą też legendy. A to nie koniec! Znajdziemy tu również mnóstwo pomysłów, jak fajnie spędzać czas nad morzem.

Wzdłuż polskiego wybrzeża poprowadzi nas Jan Wilkanowski, mieszkaniec Mierzei Wiślanej, przewodnik turystyczny i wolontariusz Błękitnego Patrolu WWF, który od lat czuwa nad bezpieczeństwem fok, spieszy na pomoc morświnom i chroni naturalne siedliska morskiego ptactwa.

Zajrzyjcie też do innych książek z serii:

- „Tatry. Przewodnik dla dużych i małych”
- „Podhale. Spisz, Orawa, Pieniny. Przewodnik dla dużych i małych”

HENRYK SIENKIEWICZ

Żył w latach: 1846–1916

To pierwszy polski pisarz, który zdobył Nagrodę Nobla. Było to w roku 1905 i otrzymał ją za całokształt twórczości.

Henryk Sienkiewicz był jednym z najpopularniejszych pisarzy swoich czasów, ale i dziś jego dzieła są bardzo znane. Jakie utwory ty możesz znać lub kojarzyć? Może to nowelka „Janko Muzykant” o chłopcu, który miał wielki talent muzyczny, ale został oskarżony o próbę kradzieży skrzypiec i skazany na okrutną karę. Albo powieść „W pustyni i w puszczy”

o przygodach Stasia i Nel i ich wędrówce przez Afrykę. A może wraz z rodzicami oglądałeś jeden z filmów na podstawie powieści historycznych Henryka Sienkiewicza – „Potop”, „Pan Wołodyjowski” czy „Ogniem i mieczem”, w których zostały przedstawione dzieje Polski. Albo „Krzyżacy” o wojnie z Krzyżakami i bitwie pod Grunwaldem, ale też o dawnej rycerskiej Polsce.

Aby obejrzeć pamiątki po pisarzu, trzeba udać się do **Oblęgorka**, gdzie znajduje się muzeum mu poświęcone. Dawniej mieszkał tu sam pisarz. Majątek został ofiarowany Sienkiewiczowi przez społeczeństwo polskie w 1900 roku z okazji jubileuszu 25-lecia pracy literackiej.